Aralıktan şubata

Kış parmak oyunu: Karacık ilk kez kar görüyor

Yavru bir karga ilk kez kar görüyor. Çocuklarla birlikte bir kardan adam yapıyor ve az daha onun havuç burnunu yiyecekti!

Yaş
yaklaşık 3 yaşından itibaren

Süre
parmak oyunu ve kelime kartlarıyla yaklaşık 20 dakika, yalnızca diyalog yaklaşık 5 dakika

Kuklalar
1 el kuklası; ikinci rolü kendi sesinizle siz üstlenirsiniz

Malzeme
büyük beyaz bir örtü, iri pamuk topakları ya da kâğıttan kar taneleri, kenarları koyu renkle çizilmiş üç beyaz kâğıt daire (büyük, orta, küçük), bir bere, bir atkı, iki büyük düğme, bir havuç, bir süpürge ya da el süpürgesi

Kukla diyaloğu

Oyun metnini önceden bir kez okuyun. Oynarken metne bakabilirsiniz.

Roller

Karacık
yavru karga (el kuklası)

Siz
kendi sesinizle, kuklasız

Kukla: Bir kuş el kuklası, örneğin bir karga ya da kuzgun. Başka bir kuş kuklası da olur; gagasının açılıp kapanması gerekmez.

Hazırlık

Beyaz örtüyü çemberin ortasına serin. Pamuğu ya da kâğıt kar tanelerini, kâğıt daireleri, bereyi, atkıyı, düğmeleri, havucu ve süpürgeyi yanınıza, elinizin altına koyun. Karga elinizde, sırtınızın arkasında beklesin. Kelime kartları resimli yüzü alta gelecek şekilde hazır dursun.

Canlandırma ipuçları

- Kargayı biraz kısık ve meraklı bir sesle, kısa cümlelerle konuşturun.

- Şaşırma: Kuklanın başını yana eğin ve bir an kıpırdatmadan tutun.
- Kabarma: Kuklanın içindeki parmaklarınızı açarak onu biraz büyütün ve hafifçe silkeleyin.
- Ara vermekten çekinmeyin. “Çocukların yanıt vermesine fırsat verin” yazan yerlerde sakince bekleyin.
- Kalın yazılmış her kelimede ilgili kelime kartını çevirin.

Oyun metni

Sahne yönergeleri italik yazılmıştır. **Kalın** yazılmış kelimeleri kelime kartlarında bulabilirsiniz.

Beyaz örtü ortada duruyor. Karga sırtınızın arkasından çıkar.

Karacık: *(Etrafına bakınır.)* Gaak! Burada ne olmuş böyle? Her yer bembeyaz!

Siz: Merhaba, Karacık! Bu **kar**. Sen hiç kar görmedin mi?

Karacık: Görmedim. Ben ilkbaharda yumurtadan çıktım. O zaman her yer yemyeşildi.

Siz: Demek bu senin ilk kışın. Çocuklar, kara dokununca nasıl bir şey hissediyoruz?

Çocukların yanıt vermesine fırsat verin: soğuk, ıslak, yumuşak…

Pamuğu ya da kâğıt kar tanelerini yukarıdan yavaşça serpin.

Karacık: *(Başını yana eğer.)* Gökten bir şey düşüyor. Minicik ve bembeyaz.

Siz: Bu bir **kar tanesi**. Bakalım kim bir tane yakalayabilecek?

Çocuklar kar tanelerini yakalar.

Karacık: Yerde kar varken çocuklar ne yapar?

Çocukların yanıt vermesine fırsat verin.

Siz: Mesela **kızak** kayarlar! Ya da bir **kardan adam** yaparlar. Bize yardım eder misin, Karacık?

Üç kâğıt daireyi örtünün üzerine alt alta koyun: en alta büyüğünü, en üste küçüğünü.

Karacık: Ama bunun üstünde hiçbir şey yok! Üşür bu!

Siz: Peki, neye ihtiyacı var?

*Çocukların yanıt vermesine fırsat verin. Sırayla **bere** ve **atkı** eklenir.*

Karacık: Karnına da bir **düğme** takalım. Yok yok, iki tane!

Bir çocuk düğmeleri ortadaki dairenin üzerine koyar.

Siz: Şimdi bir de burnu eksik. Burun olarak bir **havuç** takalım.

Havucu küçük dairenin yanına tutun. Karga havuca doğru eğilir.

Karacık: *(Havucu gagalar.)* Mmm! Bunu ben yesem daha iyi.

Siz: Karacık! O havuç kardan adamın burnu!

Çocukların tepki vermesine fırsat verin. Burada genellikle gülüşmeler olur. Havucu burun olarak küçük dairenin üzerine koyun.

Siz: Yanına da bir **süpürge** koyalım. Pek çok kardan adamın bir süpürgesi olur.

Karacık: Brrr. Ben üşüdüm.

Siz: Çocuklar üşüyünce ellerine **eldiven** takar. Bugün kim eldiveniyle geldi?

Çocuklar parmak kaldırır.

Karacık: Benim eldivene ihtiyacım yok. Tüylerimi kabartırım, hemen ısınırım.

Karga kabarır. Çocuklar omuzlarını kaldırır ve top gibi büzülür.

Karacık: *(Yukarı bakar.)* Peki çatıdan sarkan o şey ne? Uzun, sivri, pırıl pırıl?

Siz: O bir **buz sarkıtı**. Su donunca oluşur.

Karacık: Onu yiyemem ki. Ama karnım çok aç!

Siz: Kışın kuşlar pek yiyecek bulamaz. Bu yüzden bazı insanlar bir **kuş yemliği** asar.

Karacık: İçi yemle dolu bir ev mi? Hemen oraya uçuyorum! Hoşça kal, kardan adam! Hoşça kalın, çocuklar!

Karga sırtınızın arkasına uçar. Kuklayı bir kenara bırakın, çünkü parmak oyunu için iki eliniz de gerekir. “Minicik Kar Tanesi” parmak oyununa geçin.

Parmak oyunu: “Minicik Kar Tanesi”

İkinci seferde dördüncü dizeden sonra kısa bir ara verin: Çocuklar parmaklarını birden beşe kadar sayar. Sonunda “kardan adam” bir süre kıpırdamadan durur; siz parmaklarınızı şıklatınca yeniden canlanır.

1. **Bir kar tanesi, minicik,**
   Bir işaret parmağı havaya kalkar ve sağa sola sallanır.

2. **süzülür gökten incecik.**
   Parmak kıvrıla kıvrıla kucağa kadar iner.

3. **Biri daha: iki oldu,**
   Önce ikinci parmak, sonra kalan üç parmak açılır.

4 **derken beş, el karla doldu!**
Beş parmak birden kıpır kıpır yukarıdan aşağıya iner.

5 **Yuvarla, yuvarla bir top,**
Eller birbirinin etrafında döner, önce yavaş, sonra hızlı.

6 **göz, burun, düğme, ağız, hop!**
Parmakla kendi gözlerine, burnuna, karnına ve ağzına dokunulur.

7 **Bere, atkı, hepsi tamam,**
Eller önce başa, sonra boyna konur.

8 **sus pus durur kardan adam.**
Herkes dimdik oturur ve hiç kıpırdamaz.

Kukla Atölyesi'nin kendi tekerlemesi, lisans: CC BY-NC 4.0.

Kelime kartları

Diyalogdaki on iki kelime, A4 baskı sayfası olarak hazır: kesip kullanmak için resimli ve yazılı on iki kart. İsterseniz çocuklarla birlikte yeni kartlar da çizebilirsiniz.

kar	kar tanesi	kızak	kardan adam
bere	atkı	düğme	havuç
süpürge	eldiven	buz sarkıtı	kuş yemliği

Öğretmenler için notlar

1 Bu set, dışarıda kar olsun olmasın, aralıktan şubata kadar kullanılabilir. Kar yağmışsa kardan adamı ardından bahçede birlikte yapabilirsiniz.

2 Önerilen akış: Önce diyalog, ardından parmak oyunu iki üç kez, son olarak bir kelime kartı oyunu. Örneğin "Giyinelim": Çocuklar bere, atkı ve eldiven kartlarını bulur ve dışarı çıkarken giydikleri sıraya göre dizer.

3 Havuç yalnızca oyun içindir, yenmez. Çocuklara havucun aile dillerinde nasıl söylendiğini sorun; bütün kelimeler doğrudur.

4 Çatı kenarlarındaki ve oluklardaki buz sarkıtları kopup düşebilir. Dışarıda çocuklar buz sarkıtlarına yalnızca güvenli bir uzaklıktan bakar.

5 Düğmeler ve pamuk küçük parçalardır. Çok büyük düğmeler ya da kartondan düğmeler ve iri pamuk topakları kullanın. Üç yaşından küçük çocukların eline düğme ve pamuk vermeyin; onlar için kâğıt kar taneleri kullanın. Oyundan sonra her şeyi toplayın.

6 On iki kelimenin hepsi diyalogda geçer. Kelimeleri zaten bilen çocuklar onları Karacık'a açıklayabilir. Karacık arada bir yanılabilir de.

7 Çok dillilik: Çocuklara ya da ailelere "kar" ya da "bere" kelimesinin kendi aile dillerinde nasıl söylendiğini sorun. Karacık kelimeyi tekrar eder ve düzeltilmesine izin verir.

Uygun kuklalar: Kuş el kuklaları Daliono'da. Elinizdeki pek çok kukla da aynı şekilde işe yarar. (mağaza İngilizce)

✓ Kreş, okul ve ailede serbestçe kullanılabilir, değiştirilebilir. Ticari amaçla kullanılamaz. Lisans: CC BY-NC 4.0 · Kukla Atölyesi · Daliono

kar

kar tanesi

kızak

kardan adam

bere

atkı

düğme

havuç

süpürge

eldiven

buz sarkıtı

kuş yemliği

Kukla Atölyesi · Kış seti · daliono.de/kukla-atolyesi/ · lisans: CC BY-NC 4.0 (creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.tr), Daliono · ticari amaçla kullanılamaz

KUKLA ATÖLYESİ

Kış

Sevgili aile,

Kreşte **Karacık (yavru karga)** adlı el kuklasıyla oynadık. Konumuz: **Kış**. Oyunda bu kelimeleri öğrendik:

Kelimelerimiz

kar

kar tanesi

kızak

kardan adam

bere

atkı

düğme

havuç

süpürge

eldiven

buz sarkıtı

kuş yemliği

Birlikte yapabileceğiniz parmak oyunumuz

1. Bir kar tanesi, minicik,
2. süzülür gökten incecik.
3. Biri daha: iki oldu,
4. derken beş, el karla doldu!
5. Yuvarla, yuvarla bir top,
6. göz, burun, düğme, ağız, hop!
7. Bere, atkı, hepsi tamam,
8. sus pus durur kardan adam.

Evde neler yapabilirsiniz?

- Çocuğunuza hangi kelimeleri hatırladığını sorun. Sonra aynı kelimeleri siz kendi dilinizde söyleyin.
- Çocuğunuzla en iyi bildiğiniz dilde konuşun.
- Parmak oyununu birlikte yapın. İsterseniz kendi dilinizde de söyleyebilirsiniz.

Sevgiler, kreş ekibiniz

Bu mektubu, parmak oyununu ve kelimeleri burada da bulabilirsiniz:
www.daliono.de/kukla-atolyesi/kis/

Daliono'dan Kukla Atölyesi · daliono.de/kukla-atolyesi/ · CC BY-NC 4.0